

Gülhane Mikrobiyoloji Günleri

20 - 22 Nisan 2010

Antimikrobik Kemoterapi
Laboratuvar Uygulamaları ve Yenilikler

YENİ ANTİBAKTERİYELLER

Prof. Dr. Ayşe Willke Topçu
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi

En Büyük 15 İlaç Şirketinin Ar-Ge Programlarındaki Yeni Moleküller

<u>Ajanın Eİndikasyonu ya da Tipi</u>	<u>Sayı</u>
• Kanser	67
• İnflamasyon/ağrı	33
• Metabolik/endokrin	34
• Pulmoner	32
• Anti-enfektif	31
• Nörolojik	24
• Aşı(aktif/pasif)	18
• Psikiyatrik	16
• Kardiyak	15
• Hematolojik	12
• Gastrointestinal	13
• Genitoüriner	12
• Oküler	4
• Dermatolojik	4

Yeni Antibiyotik Araştırma ve Geliştirmenin Önündeki Engeller

- Onaylanan her ajanın araştırma ve geliştirme maliyeti: 400-800 milyon USD
- Kronik medikal durumlar: Tedavi ömür boyu sürebilir (hiperkolesterolemi, hipertansiyon, depresyon, demans, artrit) öncelikli
- Enfeksiyonlar: Kısa süreli tedavi

Yeni Antibiyotik Araştırma ve Geliştirmenin Önündeki Engeller

- Yeni ajanlara rakip olabilecek ve ruhsatlandırılmış durumda olan çok sayıda antibiyotik var
- Direnç gelişmesi kaygısıyla yeni geliştirilmiş geniş spektrumlu ajanların ilk seçenek olarak kullanılmalarının önlenmesi satışları düşürüyor

Günümüzdeki Başlıca Direnç Sorunları

- Metisiline dirençli *Staphylococcus aureus* (MRSA)
- Vankomisine dirençli enterokoklar (VRE)
- Genişlemiş spektrumlu β -laktamaz (ESBL) oluşturan *Escherichia coli* ve *Klebsiella* spp.
- *Acinetobacter baumannii*
- *Pseudomonas aeruginosa*

Yeni Antibakteriyeller

Gram pozitif koklara etkili	Solunum yolu patojenlerine etkili	Geniş spektrumlu
Kinupristin/dalfopristin (<i>E. faecalis</i> dışında)	Telitromisin(Ketek®)	Ertapenem (İnvanz®)
Linezolid (Zyvoxid®)	Peptit deformilaz inhibitörleri	Doripenem (Doribax®)
Daptomisin (Cubicin®)	Moksifloksasin (Avelox®)	Tigesiklin (Tygacil®)
Oritavansin	Garenoksasin	Sitafloksasin
Dalbavansin (VanA VRE dışında)	Gemifloksasin (Factive®)	
Anti-MRSA sefalosporinler Seftobiprol (Zeftera/Zevtera®)		Seftobiprol

KİNOLONLARDA SON DURUM

- Yeni türevler;
  - ✓ Yeni kinolonlar
  - ✓ Florlanmış kinolonlar
  - ✓ Kinolon karboksilik asitler

gibi isimler almıştır.
- Daha yeni türevler klinik uygulamaya girmiş, girmektedir.

KİNOLONLARIN SINIFLANDIRILMASI

I. Kuşak	II. Kuşak		III. Kuşak	IV. Kuşak
	Alt Grup I	Alt Grup II		
Nalidiksik asit Oksolinik asit Sinoksasin	Enoksasin Norfloksasin Lomefloksasin	Ofloksasin Siprofloksasin Fleroksasin Pefloksasin Rufloksasin	Levofloksasin Sparfloksasin	Moksifloksasin Trovafloksasin Grepafloksasin Klinafloksasin Sitafloksasin Gemifloksasin Gatifloksasin

Bazı Yeni Florokinolonların Kullanım Endikasyonları

Hastalık		Levofloksasin (Tavanic®)	Moksifloksasin (Avalox®)	Gemifloksasin (Factive®)
Solunum Yolu Enfeksiyonları	KOAH alevlenmesi	X	X	X
	Sinüzit	X	X	x
	TKP	X/HKP	X	X
Genitoüriner Enfeksiyonlar	Sistit	X		
	Komplike İYE	X		
	Akut pyelonefrit	X		
	CYBE			
Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonları	Basit	X	X	
	Komplike	X		

Kinolonların Direnç Nedeniyle Kısıtlanan Kullanım Yerleri

- Stafilokok enfeksiyonları (Örn: Osteomyelit)
- *Campylobacter jejuni* enterokoliti (Avrupa'da %51, Asya'da %72 direnç)
- Gonore
- Nötropenik ateş
- *Pseudomonas, Acinetobacter, Serratia, K.pneumonia* vb. enfeksiyonları (Kültür antibiyograma göre)
- Bazı ülkelerde shigella enfeksiyonları
- Profilaksi (Seyahat ishalleri vs.)
- Pnömonoklarda levofloksasin, anaeroplarda moksifloksasin direncine dikkat!

Toksik Yan Etkiler Nedeniyle İlaç Üzerine Uyarılar Yazılması

Lomefloksasin → Fototoksisite

Moksifloksasin → QT uzaması
Gatifloksasin

Gatifloksasin → Glikoz hemostazında bozukluk

Pek çok florokinolon → SSS yan etkileri
Tendinit / Tendon rüptürü
Karaciğer toksisitesi

ABD.'de “Torsades de Pointes” olguları Ocak 1996 – Mayıs 2001

Kinolon	FDA Olguları	Reçete (milyon)	Olgu / 10 milyon reçete
Siprofloksasin	2	66	0,3
Ofloksasin	2	9,5	2,1
Levofloksasin	13	24	5,4
Gatifloksasin	8	3	27
Moksifloksasin	0	1,4	0

KİNOLONLARDA GÜNCEL DURUM ÖZET

- 80'li yıllardan 2000'lere sayıları artmıştır.
- Sınıflandırmaları gerekmiştir.
- Etki ve direnç mekanizmaları daha iyi anlaşılmıştır.
- Duyarlı bakterilerde önemli direnç gelişimi olmuştur.
- Yeni türevler ve yeni endikasyonlar ortaya çıkmıştır.
- Direnç nedeniyle başlangıçtaki endikasyonlarda kısıtlama olmuştur.
- Toksik etkileri daha iyi anlaşılmış;
  - ✓ Bazıları ölümcül toksik etkiler nedeniyle klinik uygulamadan kaldırılmıştır.

Olgu Sunumu-1

- H.A, 69 yaşında , ♀ hasta
- 28/11/2007 de mide kanseri nedeni ile opere edilmiş
- Postop 2.günde safra kaçağı nedeni ile tekrar opere edilmiş.
- Ameliyat sonrası solunum arresti gelişen hasta YBÜ ne yatırılmış
- YBÜ'ne yatışının 3. günü ateşi ve lökositozu olması üzerine enfeksiyon konsultasyonu istenmiş

Olgu Sunumu-1

Fizik muayenesinde;

- Genel durumu kötü, A:38°C, N:110/dk, KB: 100/70mmHg
- Dinlemekle akciğer bazalinde raller duyuluyor
- Glaskow skoru: 15
- APACHE II skoru: 23
- Drenaj katateri, idrar sondası, N/G sonda, SVK mevcut
- Enteral besleniyor, H2 reseptör blokörü alıyor

Olgu Sunumu-1

➤ Laboratuvar değerleri :

WBC : 13.900 / uL

NEU : % 91.7

PLT : 399.000 /uL

CRP : 16.4 mg/dl (N: 0.8)

Sedim : 38mm / 1.saat

Tam idrar tetkikinde özellik yok

Olgu Sunumu-1

- Hastanın PA akciğer filmindeki infiltratif görünüm saptandı
- Hastanın kan kültürü alındı
- Antibiyotik başlandı

Bu hastada antibiyotik seçiminiz nasıl olur?

- a. Seftriakson + Gentamisin
- b. Ampisilin/sulbaktam
- c. Sef tazidim
- d. Sefoperazon/sulbaktam + Amikasin

HKP, VIP, SHİP, risk faktörleri varsa veya ağır hastalık durumunda antibiyotik seçimi

- Antipsödomonal sefalosporin veya
- Antipsödomonal karbapenem veya
- Betalaktam/betalaktamaz inhibitörü

+

- Antipsödomonal florokinolon veya
- Antipsödomonal aminoglikozid

+

MRSA olasılığı varsa

- Linezolid veya vankomisin

Olgu Sunumu-1

- Hastaya empirik olarak sefoperazon/sulbaktam 2x2 g başlandı.
- Sefoperazon/sulbaktam tedavisiyle ateşi düşmeyen, akciğer muayene ve grafi bulgularında, lökositozunda düzelme olmayan hastada arteriyel oksijen saturasyonu düştü, tedavinin 3.gününde entübe edilerek ventilatöre bağlandı.

Bu durumda ne yapılmalı?

- a. Antibiyotik değiştirilmeli
- b. Trakeal aspirat kültürü alınmalı
- c. Akciğer grafisi tekrarlanmalı
- d. Hepsi

Olgu Sunumu-1

- Hastanın mevcut tedavisi kesildi,
- Trakeal aspirat örneğinin mikroskopi ve semikantitatif kültürü yapıldı,
- Empirik olarak piperasilin/ tazobactam 3x4,5 gr + amikasin 1x1 gr tedavileri başlandı.

Olgu Sunumu-1

- Alınan trakeal aspirat kültüründe 100.000 koloni MRSA üredi.
- Sekresyonlarında da artış olan hastanın mevcut tedavisi kesilerek hastaya yeni bir antibiyotik başlandı.

MRSA'ya bağılı nozokomiyal pnömoni
tanılı bu hastada hangi ilaç seçilmeli?

a. Sefazolin

b. Nafsilin

c. Linezolid

d. Vankomisin

Olgu Sunumu-1

- Linezolid 2x600 mg i.v başlandı.
- Linezolid tedavisine başlandığında laboratuvar değerleri :

WBC : 10.100 / uL

NEU : % 89.4

PLT : 490.000 / uL

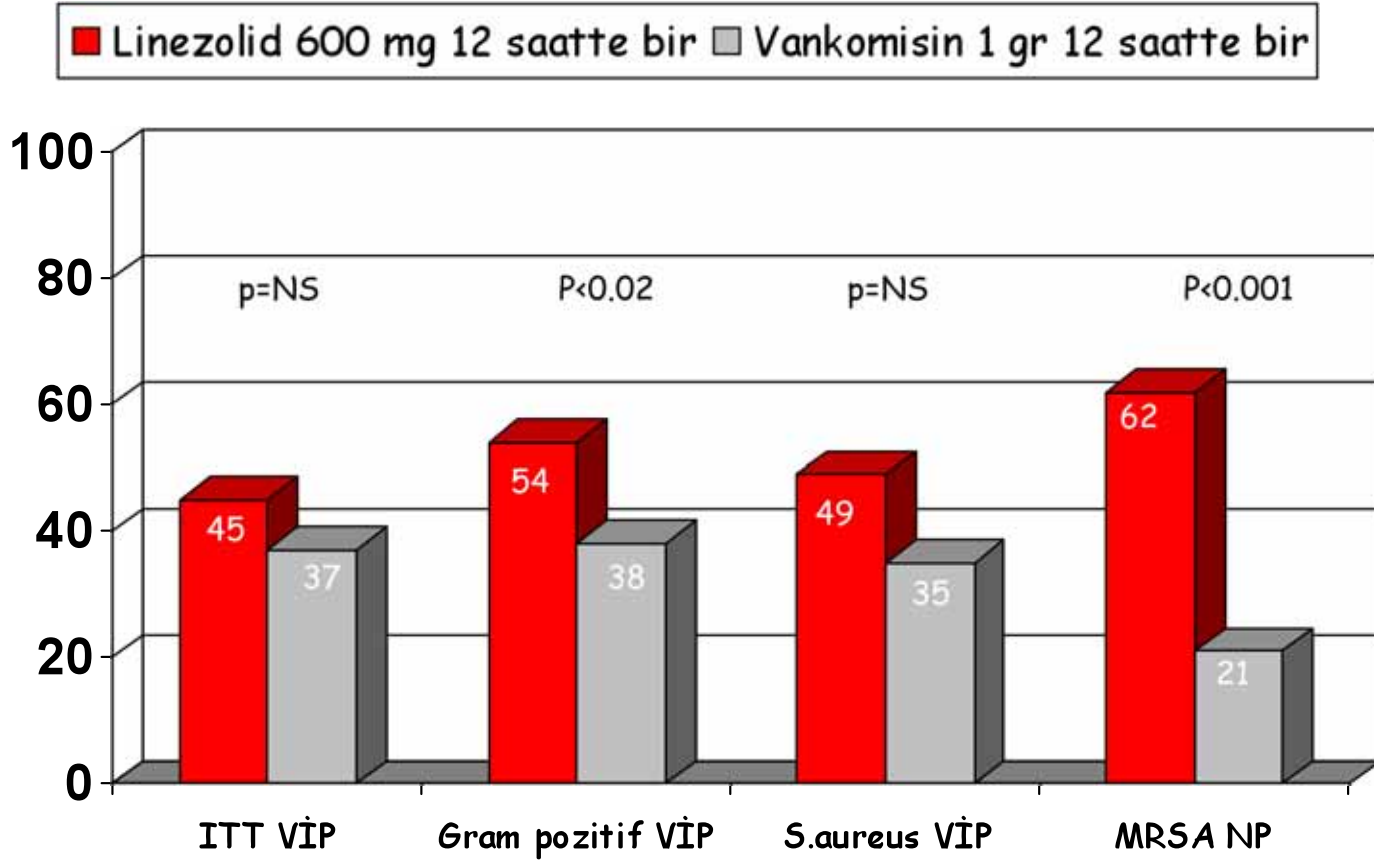
CRP : 5.57 mg/dl

Sedim : 58 mm / saat

Olgu Sunumu-1

- Linezolid tedavisinin 9.gününde hasta mekanik ventilatörden ayrıldı.
- Tedavinin 8.gününde alınan trakeal aspirat kültürü üremesiz olarak sonuçlandı.
- 11.günde PA akciğer grafisi düzeldi.

Gram pozitif VİP hastalarında klinik şifa oranları

- ✓ 544 VİP hastası:
Gram pozitif
patojenlerin neden
olduğundan
şüphelenilen
- ✓ 264 kanıtlanmış
Gram pozitif
- ✓ 91 MRSA

✓ Gram pozitif patojenlere bağlı ventilatörle ilişkili pnömoni (VİP) hastalarda linezolid ve vankomisin klinik başarı ve sağkalım oranlarının incelendiği 2 prospektif, çift kör, randomize çalışmanın retrospektif analizi

Hastanede sorun yaratan Gram pozitif bakteriler Türkiye'de durum

- Penisiline dirençli pnömokok
  - ✓ %30
- Metisiline dirençli *S.aureus*
  - ✓ %30-80 , YBÜ'de %55-100
- Metisiline dirençli koagulaz negatif stafilokok
  - ✓ %50
- Vankomisine orta duyarlı *S.aureus*
- Vankomisine dirençli enterokok
  - ✓ Bazı hastanelerde giderek artan sıklıkta sorun

LINEZOLID (Zyvoxid®)

- Sentez yoluyla elde edilen yeni bir antibiyotik grubu oksazolidinon sınıfından
- MAO inhibitörü antidepresan ilaçlardan türetilmiştir

Linezolidin etkili olduğu başlıca Gram pozitif bakteriler

- *S.aureus* (MRSA ve VISA dahil)
- *S.epidermidis* ve diğer KNS'ler (MR kökenler dahil)
- *S.pneumoniae* (penisiline dirençli ve çoklu dirençli kökenler dahil)
- *E.faecalis* (VR kökenler dahil)
- *E.faecium* (VR ve ampicilin R kökenler dahil)
- *S.pyogenes* ve diğer beta hem. strept.
- Viridans streptokoklar

Linezolid etki mekanizması

- Ribozomal 50s alt birimine bağlanarak başlangıç kompleksinin oluşumunu engeller
- Bakteriyostatik etkilidir
  - ✓ Pnömonokok ve *S.aureus*'a yavaş bakterisidal
- Bu şekilde etkileyen başka sınıf antibiyotik yoktur
- Bu nedenle çapraz direnç beklenmez

Linezolidin farmakokinetik özellikleri

(Duyarlılık MIC değeri 2mcg/ml)

Doz	C max mcg / ml	Plato düzeyi mcg / ml	AUC mcgxst / ml	t _½ saat
2x600mg, oral	21±6	6±3	138 ±42	5 ±2
2x600, i.v	15 ±2.5	4 ±2	90 ±31	5 ±2

Linezolidin farmakokinetik özellikleri

- Oral ve i.v biyoyararlanımı %100
- Proteine bağlanma %31
- Doku perfüzyonu çok iyi
- Sitokrom P450'ye etkisi yok
- Oksidasyonla metabolize olur
- Renal ve hepatik yetmezlikte doz ayarlamaya gerek yok

Linezolidin karşılaştırmalı doku ve vücut sıvısı düzeyleri (%)

Doku/serum düzeyi	Vankomisin	Teikoplanin	Linezolid
Akciğer epitel sıvısı	9 – 18	?	450
Beyin omurilik sıvısı (inflamasyon yok)	0 – 18	?	70
Beyin omurilik sıvısı (inflamasyon var)	0,1 – 48	0 – 11	80
Kemik	21 – 30	65	60
Kas	9 – 62	0 – 49	94
İnflamatuvar vezikül	?	77	104

Linezolidin klinik kullanımı

- VRE enfeksiyonları ± bakteriyemi
- Toplum kökenli pnömoni (grup II ve III)
- Hastane kökenli pnömoni
- Deri ve yumuşak doku enfeksiyonları
- Diğer enfeksiyonlar
  - ✓ Menenjit ve şant enfeksiyonları
  - ✓ Endokardit
  - ✓ Osteomyelit
  - ✓ Cerrahi alan enfeksiyonları
  - ✓ Febril nötropeni

Santral sinir sistemi enfeksiyonlarında linezolidin yeri

- 38/42 hasta linezolid tedavisiyle iyileşmiş
- 7.2 ay izlemde enfeksiyon tekrarı görülmemiş
- SSS enfeksiyonlarında:
  - ✓ Önceki tedavilerde başarısız olunmuş
  - ✓ Direnç vb gibi nedenlerle başka seçenek yoksa linezolid kullanılabilir

Linezolidin yan etkileri (%)

➤ İshal	8
➤ Baş ağrısı	6.5
➤ Bulantı	6
➤ Kusma	4

Hematolojik yan etkileri (geri dönebilir)

- 14 günden uzun tedavilerde
- Önceden antibiyotik kullanan kronik enfeksiyonlularda
- Birlikte Kİ süpresyonu yapan başka ilaç kullananlarda
  - ✓ Trombositopeni
  - ✓ Nötropeni
  - ✓ Anemi

Tedavi başlangıcında ve haftada bir hemogramla izlenmeli

Linezolid avantajları

- Dirençliler de dahil gram pozitif etkinliği
- Mevcut direnç mekanizmalarından etkilenmemesi
- Biyoyararlanımı çok yüksek olması
- Serum, doku ve vücut sıvılarına geçişinin çok iyi olması
- Çapraz direnç görülmemesi
- Oral ve parenteral preparatı olması
- Yan etkileri daha az olması
- Doz ayarlamasının gerekmemesi
- Hastanede yatış süresinin daha kısa olması

Linezolid dezavantajları

- Gram negatif etkinliği kısıtlı
  - ✓ Özellikle bakteriyemi ve sepsisin empirik tedavisinde kombine tedavi gerekir
- Bakteriyostatik etkili
- MRSA ve enterokok taşıyıcılığında başarısız
- Hematolojik yan etkilerinin yakın takibi gerekir
- Nispeten pahalı

Daptomisin (Cubicin®)

- Siklik lipopeptid
- Günde bir kez IV
- Gram pozitif patojenlere in vitro hızlı bakterisidal etkinlik
  - MSSA
  - MRSA
  - VRSA
  - PRSP
  - VRE

Daptomisin

Klinik Kullanım

- Komplike deri ve yumuşak doku enfeksiyonları
- Stafilokok bakteriyemisi
- Stafilokoksik sağ kalp endokarditi
(Pnömonide etkisiz)

Yan Etki

Nadir

Direnç Gelişmesi

Nadir (in vitro)

ESBL-GSBL

✓ **E**xtended

✓ **S**pectrum

✓ **B**eta-

✓ **L**actamases

✓ **G**enişlemiş

✓ **S**pektrumlu

✓ **B**eta

✓ **L**aktamazlar

➤ En sık *Klebsiella* spp., *Escherichia coli*

➤ Artan sıklık *Enterobacter* spp., *Pseudomonas* spp.

CLSI Önerisi

- ESBL taşıdığından şüphelenilen tüm mikroorganizmalar tüm sefalosporinlere, penisilinlere ve aztreonama dirençli rapor edilmelidir

KLİNİK UYGULAMADAKİ KARBAPENEMLER

- İmipenem
- Meropenem
- Ertapenem (İnvanz®)
- Doripenem (Doribax®)

Ertapenem

In vitro etkinlik

MIC90 (mg/lt)					
Bakteri	Ertapenem	İmipenem	Seftriakson	Sefepim	Pip/tazo
<i>E.coli</i>	0.03	0.5	0.25	0.25	128
<i>K.pneumoniae</i>	0.06	1	0.5	1	256
<i>Acinetobacter spp.</i>	16	16	128	64	256
<i>P.aeruginosa</i>	16	16	128	64	256
<i>B.fragilis</i>	2	0.5	>64	>64	4
<i>E.faecalis</i>	16	4	128	64	8
MSSA	0.25	0.12	4	4	2
KNS	16	2	32	16	8

Ertapenem

Farmakolojik Özellikler

- Proteine bağlanma %95
- Yarılanma ömrü 4 saat
- Başlıca böbrek yoluyla atılır
- %80 idrarla, %10 dışkıyla atılır
- Kreatinin klerensi <30 ml/dakika ise dozu yarılamak gerekir
- Hemodiyalizle %30'u uzaklaştırılır
- Diyaliz sonrası 150 mg ek doz vermek gerekir

Olgu sunumu 2

- R.T, 52 Y, erkek hasta
- İdarda yanma yakınması ile başvurdu.
- Hikayesinden bu yakınmasının 1 aydır olduğu ve çeşitli antibiyotiklere rağmen iyileşmediği öğrenildi.
- Özgeçmişi: Nefrotik sendrom ve ürolitiazis tanıları almış. İki yıl önce taş kırdırmış

Olgu sunumu 2

- FM: Genel durumu iyi, vital bulguları stabil. Sol kostavertebral açığı hassasiyeti pozitif
- Laboratuvar
  - ✓ BK: 12.490/mm³
  - ✓ CRP: 5.6mg/dl
  - ✓ ESR: 36mm/1.st
  - ✓ İdrar tetkiki: Bol lökosit, proteinüri+
  - ✓ Üre:126mg/dL, Kreatinin: 4.6mg/dL

Olgu sunumu 2

- İdrar kültürü: 100.000 kob/ml GSBL pozitif *Klebsiella pneumoniae* üredi
- Antibiyogram:
  - ✓ IMP , MER, ERT, CFP/SAM, GM, AK, duyarlı
  - ✓ AMP/SAM, Cipro, Ofloks, CRO, TMP/SMZ, LEVO, CFP dirençli

Olgu sunumu 2

- Hastaya 1g/gün, i.v, ertapenem başlandı.
- 3 gün sonraki kontrol idrar tetkikinde lökosit eser, kültürde üreme olmadı.
- Tedavi 14 güne tamamlandı
- Tedavi esnasında sol böbrekteki taş için ESWL yapıldı.
- Nefroloji, üroloji, enfeksiyon poliklinik kontrolü önerilerek taburcu edildi.

Ertapenem

Dozaj ve Tedavi Süreleri

- Günde bir kez 1 gr (IM / IV)
- IV: 30 dakika infüzyon
- Serum fizyolojikle

Ertapenem

Klinik Kullanım

- Aerop-anaerop karma enfeksiyonlar
- Karın içi ve pelvik enfeksiyonlar
- Yumuşak doku ve kemik enfeksiyonları
- Diyabetik ayak enfeksiyonları
- APAT ?

Er t apenem ile randomize kontrollü alıřmalar

Enfeksiyon yeri	Karşılaştırma ilacı	Eřdeęerlik
İntra-abdominal enfeksiyonlar	Pip/Tazo 3.375g/ 6st	Evet
	Seftriakson 2g /gün + Metronidazol 500mg/8st	Evet
Pelvik enfeksiyon	Pip/Tazo 3.375g /6st	Evet
Komplike CYDE	Pip/Tazo 3.375g/6st	Evet
Toplum kökenli pnömoni	Seftriakson 2g /gün	Evet
Komplike ÜSE (2)	Seftriakson 2g /gün	Evet

Ertapenem

Yan Etkiler

- İshal %5.5 -10.3
- Baş ağrısı %2.2-6.8
- Bulantı %3.1-8.5
- Tromboflebit (%3.7-7.1)
- Konvülsiyon olasılığı <%1
- ALT ve AST artışı %5-8

Ertapenem avantajları

- Günde tek doz, i.v ve i.m uygulanabilme
- Bakterisidal
- ESBL+ bakteri enf.larında etkili
- FK/FD özellikleri iyi
- IMP/MER çapraz direnç az
- Yan etkileri az
- APATda etkin
- Maliyet etkin (IMP'e göre yıllık 34.000 USD ucuz, Pip/Tazo'ya göre 16 USD/gün daha ucuz)
- Çocuklarda kullanılabilir
- *Pseudomonas aeruginosa*'da karbapenem direnci seçilmesine daha az yol açıyor

Ertapenem dezavantajları

- *Pseudomonas*, *Acinetobacter*, MRSA, enterokok etkinliği iyi değil
- ✓ Hastane kökenli enfeksiyonlarda empirik tedavide kullanılmaz (Örn: YBÜ enf.ları)

Doripenem (Doribax®)

(Diğer karbapenemlerden farkları)

- P.aeruginosa'ya daha iyi etkili
- Dirençli kökenlerin seçilmesine daha az neden oluyor
- SSS'ine toksik etkisi imipenemden daha az
- Daha stabil

Mushtaq S, et al. *Antimicrob Agents Chemother.* 2004;48:3086-3092.

Horiuchi M, et al. *Toxicology.* 2006;222:114-124.

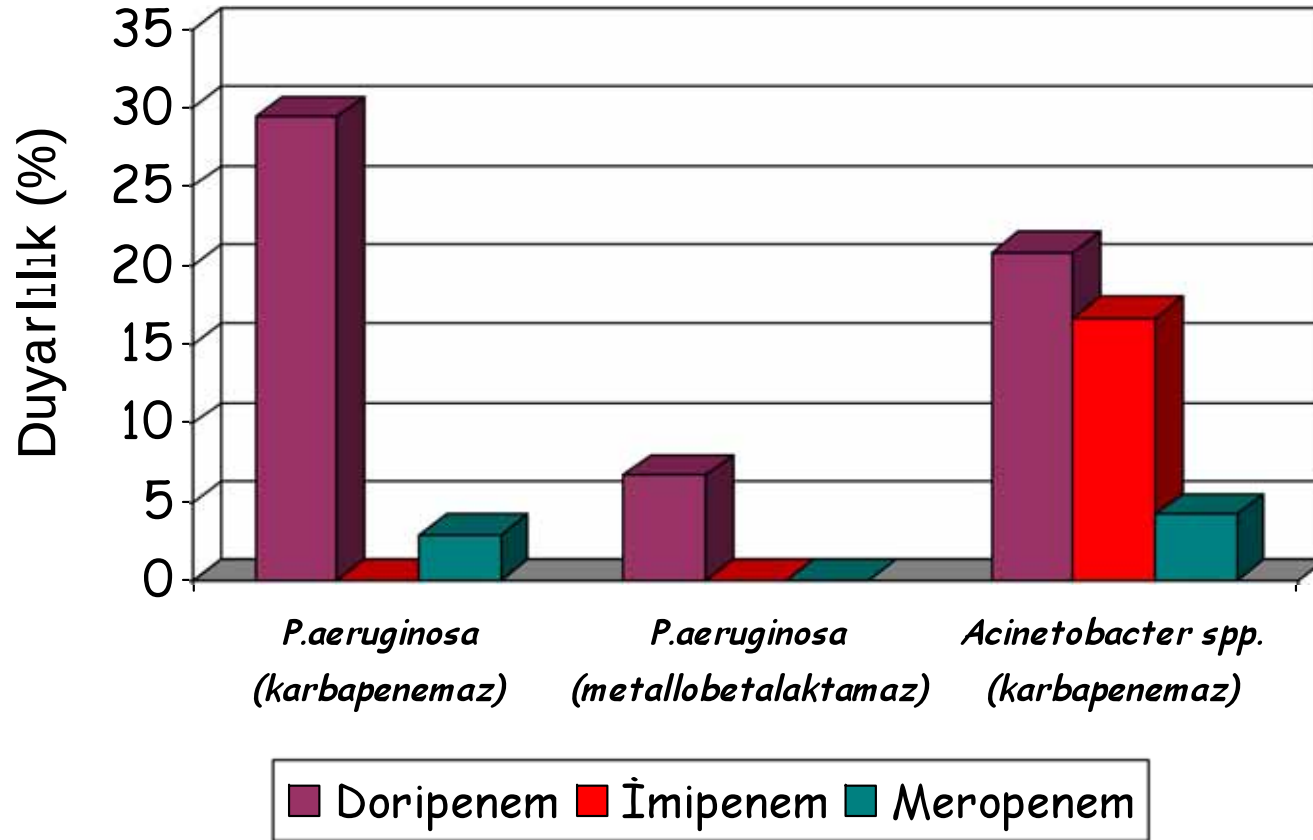
Psathas PA, et al. Presented at : ASHP Summer Meeting, June 24-27, 2007; San Francisco, CA. Poster 57-E

Doripenem farmakokinetiği

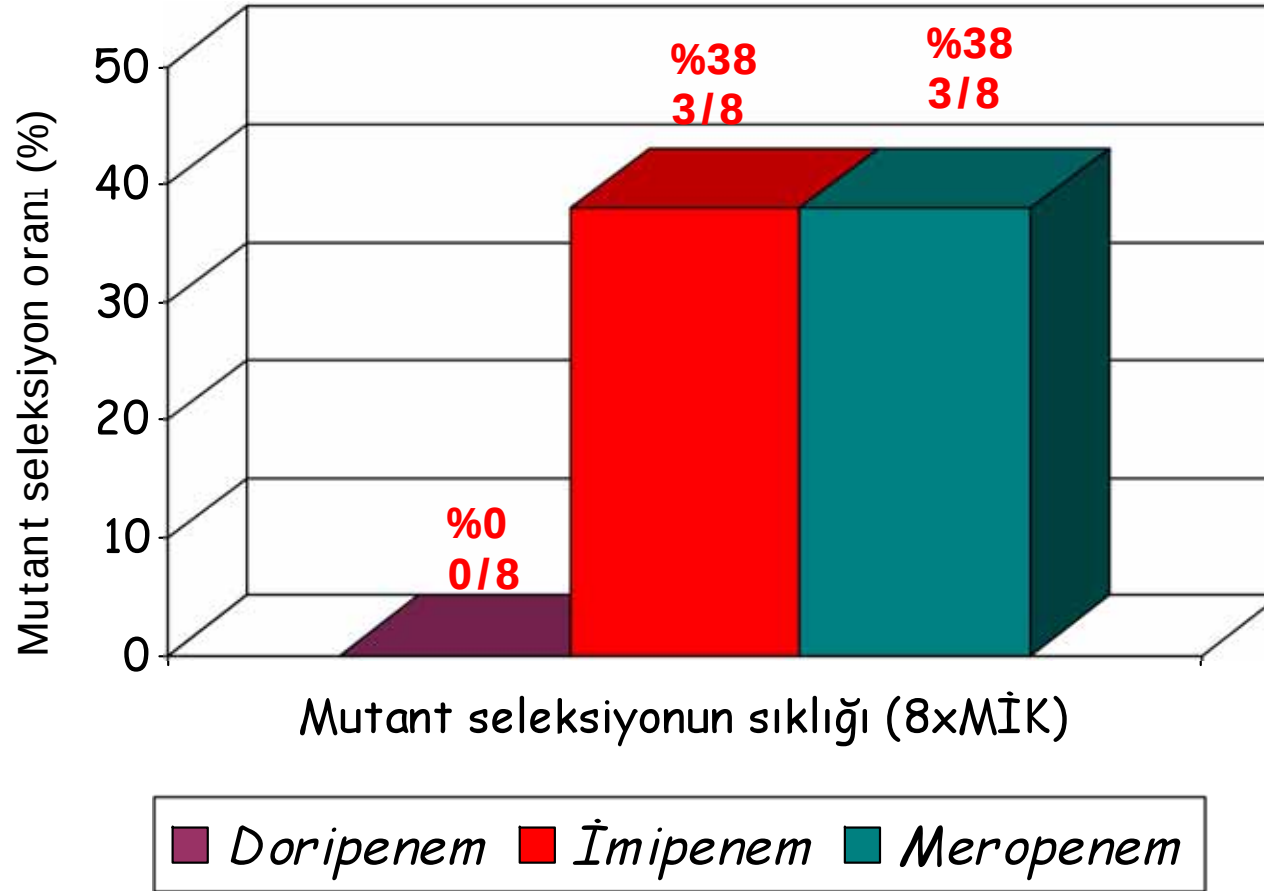
Parameter	Doripenem	Meropenem	İmipenem/ silastatin
$T_{\frac{1}{2}}$, h	~ 1	~ 1	~ 1
C_{max} , $\mu\text{g/mL}$	23	23	21-58
Eliminasyon, idrarda bulunma %	70	70	70
Proteine bağlanma, %	~ 8	2	20/40 (imipenem/ silastatin)

✓ Karbapenemlerin PK özellikleri benzerdir

Doripenemin, İmipenem ve Meropenem Dirençli Nonfermentatif Bakterilere Etkinlik

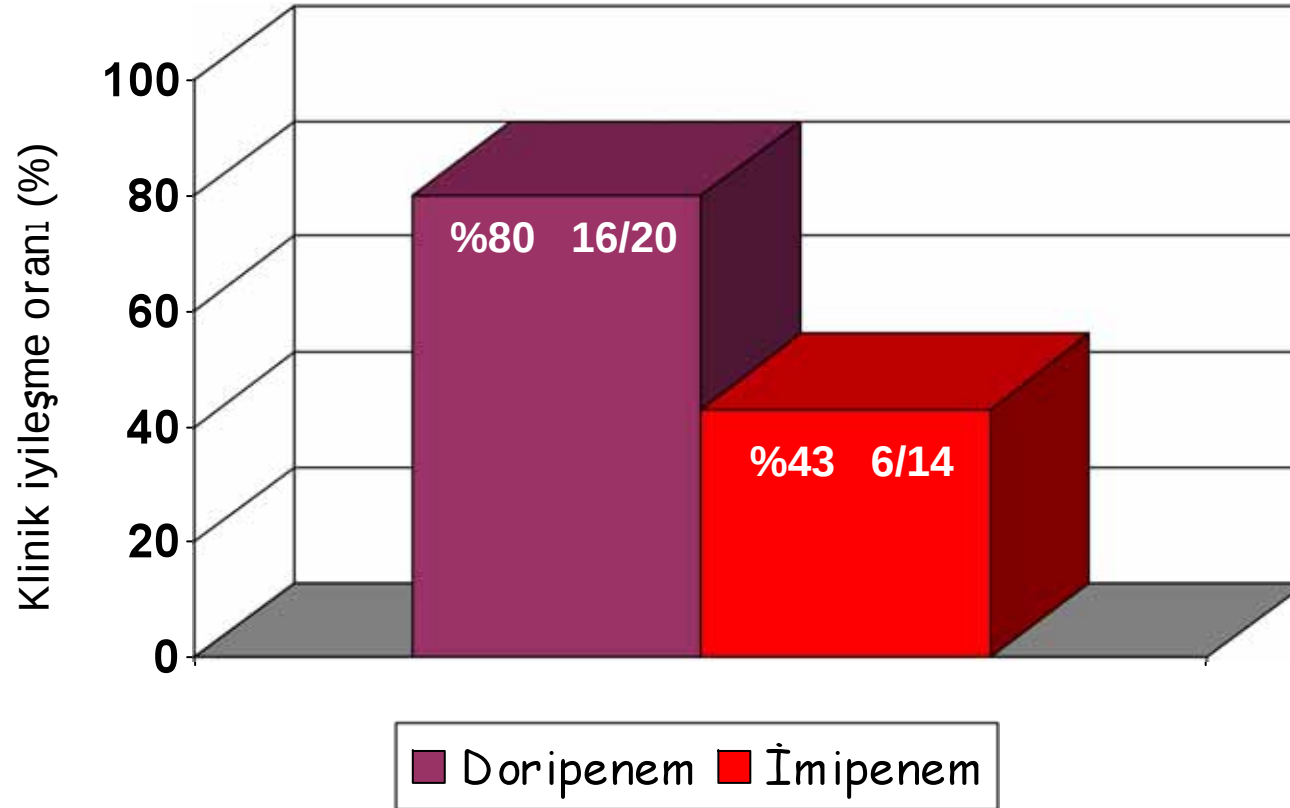

P.aeruginosa'da Karbapenem Mutant Seleksiyonu

P.aeruginosa'ya etkinlik

Ventilatör ile ilişkili pnömonide klinik iyileşme (*P.aeruginosa*)

Chastre J et al. *Crit Care Med.* 2008;36:1089-1096.

Chastre J et al. Presented at the 18th ECCMID; 2008; Barcelona, Spain.

Dozaj

Normal böbrek fonksiyonu olan hastada

Enfeksiyon	Doz	Sıklık	İntravenöz infüzyon zamanı	Süre *
Komplike karın içi enfeksiyon	500 mg	8 saat ara ile	1 saat	5 – 14 gün
Komplike üriner sistem enfeksiyonu ¹	500 mg	8 saat ara ile	1 saat	10 *gün [†]
Hastane kökenli pnömoni ²	500 mg	8 saat ara ile	1 veya 4 saat [‡]	7 – 14 gün

¹Piyelonefriti de içeren

²Ventilatörle ilişkili pnömoniyi de içeren

[†]Eş zamanlı bakteriyemi olan hastalarda tedavi süresi 14 güne kadar uzatılabilir.

Doripenem sulandırdıktan sonra daha uzun süre stabil kalır

İlaç	Dilüsyon	Stabil kalma zamanı (saat)	
		Oda ısısı	2° – 8°C
Doripenem	Serum fizyolojik	12	72
İmipenem	Serum fizyolojik	4	24
Meropenem	Serum fizyolojik	8	48
Doripenem	%5 dekstroz	4	24
İmipenem	%5 dekstroz	4	24
Meropenem	%5 dekstroz	3	14

Doripenem

Özet

- Gram negatif, Gram pozitif ve anareoplara etkili
  - ✓ *P.aeruginosa*, *Enterobacteriaceae*, ve kısmen *Acinetobacter*'e daha güçlü in vitro etkinlik
- *P.aeruginosa*'da direnç gelişimine daha az neden oluyor
- Aşağıdaki enfeksiyonlara etkinlik;
  - ✓ Nozokomiyal pnömoni (ventilatör ilişkili pnömoni dahil)
  - ✓ Komplike intra abdominal enfeksiyonlar
  - ✓ Komplike üriner enfeksiyonlar
- SSS toksisitesi daha az ve daha iyi tolere ediliyor
- Direnç nedeniyle tedavisi güç enfeksiyonlarda etkili
- Kimyasal olarak daha stabil
  - ✓ Doz artırılmadan infüzyon süresi uzatılabilir

Tigesiklin

(tigecycline, GAR-936, Tygacil®)

- Glisilsiklin grubunun ilk üyesi
- Tetrasiklinden türetilmiş
- Minosiklinin yapısal analogu
- Daha geniş etki alanına sahip
- Dirençli bakterilere de etkili
- Deri ve yumuşak doku ve
- İntrabdominal komplike enfeksiyonlarda kullanılıyor

Tigesiklin

Etki mekanizması

- Ribozomal 30s alt birime sıkıca bağlanır
- t RNA'nın A bölgesine girişini engeller
- Böylece protein sentezini bozar
- Dolayısıyla bakteriyostatik etkilidir

In vitro Etkinlik

Gram pozitif bakteriler

- ✓ *S. aureus*^{*†}
- ✓ *E. faecium*[†]
- ✓ *E. faecalis*[†]
- ✓ *Streptococcus agalactiae*[†]
- ✓ *Streptococcus anginosus* group[†]
- ✓ *Streptococcus pyogenes*[†]

Gram negatif bakteriler

- ✓ *E. coli*^{*†}
- ✓ *K. pneumoniae*^{*}
- ✓ *K. oxytoca*^{*}
- ✓ *Citrobacter freundii*^{*}
- ✓ *Enterobacter cloacae*^{*}
- ✓ *Enterobacter aerogenes*
- ✓ *Stenotrophomonas maltophilia*

Anaeroblar

- ✓ *B. fragilis* group^{*}
- ✓ *Prevotella* spp.
- ✓ *Peptostreptococcus* spp.
- ✓ *C. perfringens*^{*}

Klinik etkinliğin gösterildiği suşlar: intraabdominal enfeksiyonlar^(*) ve komplike cilt yumuşak doku enfeksiyonları^(†)

Tigesiklinin dirençli bakterilere etkinliği

- Metisiline dirençli *S.aureus* (MRSA)
- Vankomisine dirençli *Enterococcus* spp. (VRE)
  - ✓ *E. faecium*
  - ✓ *E. faecalis*
- *Acinetobacter baumannii*

✓ Klinik etkinliğin gösterildiği suşlar: İntraabdominal enfeksiyonlar

Tigesiklinin dirençli bakterilere etkinliği

- Penisiline dirençli *S.pneumoniae*
- Beta laktamaz pozitif *H. Influenzae*
- Beta laktamaz pozitif *M.catarrhalis*

Etkinliğinin kısıtlı olduğu bakteriler:

- *P.aeruginosa*
- *Proteus* spp.
- *Enterobacter* spp

Tigesiklin: Farmakokinetik özellikleri

Cmax	→	0,85 – 1 mcg/ml
AUC	→	4,2 – 5,8 mcg/ml
$t_{\frac{1}{2}}$	→	16 – 24 saat
Dağılım hacmi	→	5 – 10 L/kg
Proteine bağlanma	→	%71 – 89
Doku penetresyon	→	Safra, akciğer vb. iyi

Vücuttan atılımı

➤ **%59 safra-dışkı**

➤ **%33 idrar**

✓ **%22 değişmeden**

➤ **%8 diğer yollar**

Klinik kullanım yerleri

Karşılaştırıldığı ilaçlar kadar iyi etkinlikte;

❖ Komplike deri ve yumuşak doku enf.ları

➤ Derin yumuşak doku enfeksiyonu, apse vb

✓ Vankomisin+aztreonam

❖ Komplike batın içi enfeksiyonlar

➤ komplike apandisit, kolesistit, apse, perforasyon

✓ İmipenem/silastatin

❖ Diğer: Üriner sistem enf. , pnömoni vb

Tigesiklin

Uygulama

- Sadece intravenöz uygulanır
- Başlangıç dozu 100mg
- İdame dozu 12 saat ara ile 50mg
- İnfüzyonla 30-60 dakikada
- Yemeklerden etkilenmez
- Tedavi süresi 5-14 gün

Tigesiklin

Yan etkileri

➤ Sıklık: >%10

- ✓ GİS: Bulantı, kusma, ishal vb

➤ Sıklık: %2-10

- ✓ KVS: Kan basıncı yüksekliği veya düşüklüğü, ödem
- ✓ SSS: Ateş, baş ağrısı, baş dönmesi
- ✓ Deri: Kaşıntı, döküntü
- ✓ Endokrin ve metabolik: Hipoproteinemi, hipokalemi

➤ Sıklık: <%2

- ✓ Olası tetrasiklin yan etkileri

Dikkat edilecek noktalar

- Gebelerde ve çocuklarda kullanılmaz
- Bakteriyemi ve sepsiste etkili olmayabilir
- *Pseudomonas* ve *Proteus*'a etkinliği kısıtlıdır
- *Acinetobacter* enfeksiyonlarında tedavi başarısızlığı görülebilir

Tigesiklin

Sonuç

- Glisilsiklin grubunun ilk üyesi
- Minosiklin analoğu
- Tetrasikline göre etki alanı daha geniş
- Bakterilerde direnç daha az
- Dirençli bakterilerde yeni bir seçenek
- Çapraz direnç beklenmez

Tigesiklin

Sonuç

- Komplike deri ve yumuşak doku enfeksiyonları ve
- Komplike batın içi enfeksiyonlarda FDA onayı var
- Bakteriyemi ve sepsiste, pseudomonas enfeksiyonlarında etkisi kısıtlı
- Böbrek ve karaciğer yetmezliğinde (ağır olmadıkça) doz ayarlaması gerekmiyor
- Benzerlerinden ucuz

Seftobiprol

- Sefalosporin grubu bir ön ilaçtır. Penisilin bağlayan protein 2a dahil, bütün transpeptidazları inhibe eder.
- Bakterisit etkilidir.
- MRSA, penisiline dirençli *S.pneumoniae*, *E.faecalis* ve Gram negatifler dahil ciddi enfeksiyonların tedavisi için bir seçenek oluşturması beklenen geniş spektrumlu bir antibiyotiktir

Seftobiprol

Klinik endikasyonları

- MRSA'ların etken olarak düşünüldüğü
  - ✓ Komplike deri ve yumuşak doku enfeksiyonları
(diyabetik ayak enfeksiyonları dahil)
- Nozokomiyal (ventilatörle ilişkili dahil) pnömoni
- Toplum kökenli pnömonilerde denenmekte olup %90'ın üzerinde bir klinik etkinlik sağladığı bildirilmektedir

Uzun Yarı Ömürlü Glikopeptidler

	Oritavansin	Dalbavansin
Spektrum	Gram pozitif, VRE dahil	Gram pozitif, VRE yok
Mekanizma	Klasik +	Klasik
Bakterisid etki	Hızlı	Yavaş
Yarı ömrü (gün)	7 – 10	7

IDSA

Infectious Diseases Society of America

July 2004

BAD BUGS, NO DRUGS

As Antibiotic Discovery Stagnates ...
A Public Health Crisis Brews

ESKAPE

Enterococcus faecium

Staphylococcus aureus

Klebsiella pneumoniae

Acinetobacter baumannii

Pseudomonas aeruginosa

Enterobacter spp.

ESCAPE

Enterococcus faecium

Staphylococcus aureus

Clostridium difficile

Acinetobacter baumannii

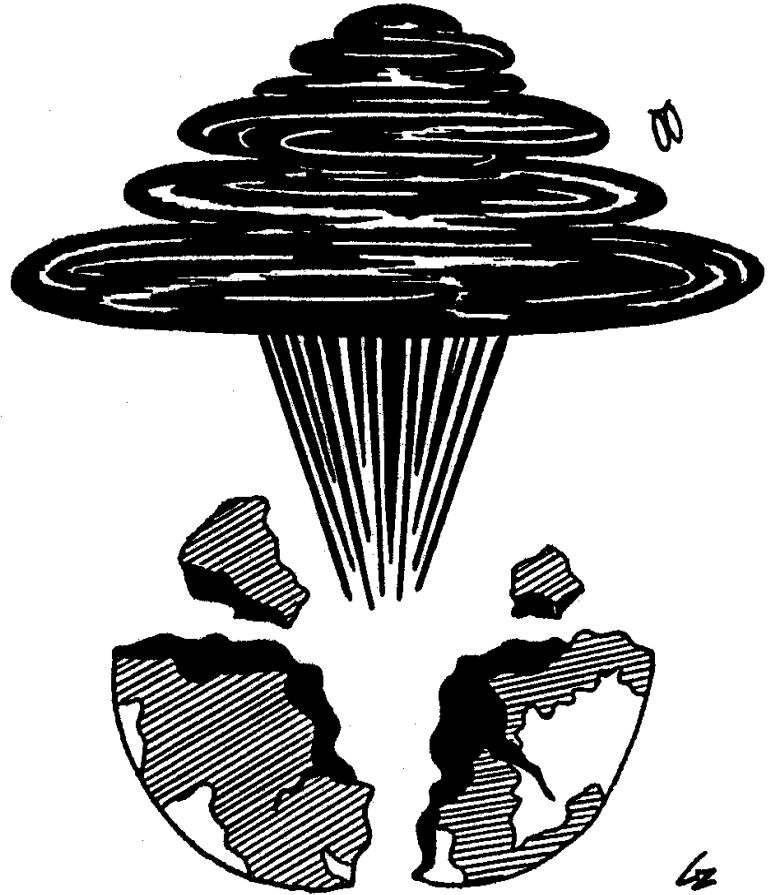
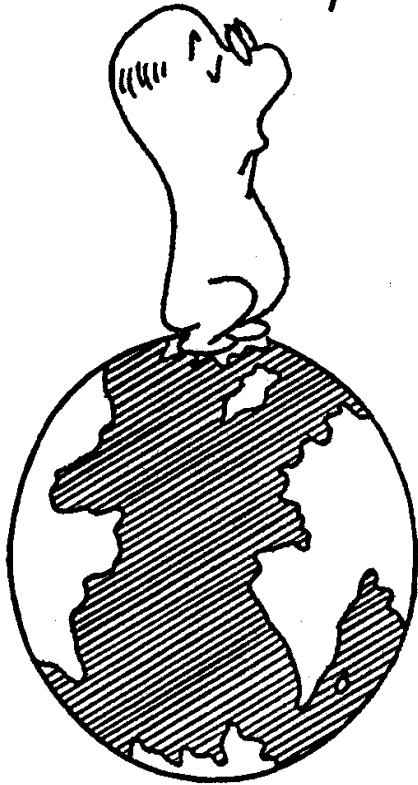
Pseudomonas aeruginosa

Enterobacteriaceae (*Enterobacteriaceae*,
K.pneumoniae, *Enterobacter spp.*, *E. coli* ve
Proteus spp. vb dirençli kökenler)

İnsanlara Karşı Mikroplar

Değişken	Mikroplar	İnsanlar	Fark
Dünyadaki sayıları	5×10^{31}	6×10^9	10^{22}
Kütle (ton)	5×10^{16}	3×10^8	5×10^5
Üreme zamanı	30 dk	30 yıl	5×10^5
Dünyadaki zaman(yıl)	3.5×10^9	4×10^6	10^3

C'est les microbes qui
auront le dernier mot! *
...Pasteur

* „Die Mikroben werden das letzte Wort haben.“

Gülhane Mikrobiyoloji Günleri

20 - 22 Nisan 2010

Antimikrobik Kemoterapi
Laboratuvar Uygulamaları ve Yenilikler

